

похода в обучении соискателей образования из других стран.

Литература

1. Бендас Т.В. Гендерная психология.-СПб.: Питер, 2009.-431с.
2. Берн Ш. Гендерная психология / Ш. Берн.-СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2001.-320с.
3. Зимняя И.А. Педагогическая психология: Учебник для вузов. Изд. Второе, доп., испр. и перераб. /И. А. Зимняя.-М.: Логос, 2002.-384с.
4. Кондрашихина О.А. Дифференциальная психология: Учебное пособие /О.А. Кондрашихина.-К.: Центр учебной литературы, 2009.-232с.
5. Психология личности: Изд-во Кембриджского ун-та, пер. с англ. /Дж. Капрара, Д.Сервон.-СПб.: Питер, 2003.-640с.
6. Реан А.А. Психология адаптации личности /А.А. Реан, А.Р. Кудашев, А.А. Баранов.-СПб: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2008.-479с.
7. Столяренко Л.Д. Педагогическая психология. Серия «Учебники и учебные пособия» / Л.Д. Столяренко.-Ростов н/Д: Феникс, 2000.-544с.
8. Ткалич М.Г. Гендерна психологія / М.Г. Ткалич.-К.: Академвидав, 2011.-248с.
9. Этнопсихологические проблемы вчера и сегодня: Хрестоматия / К.В. Сельченко.-Мн.: Харвест, 2004.-496с.

СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ ЗМІСТУ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ Й ЕРГОТЕРАПІЇ В СУЧАСНОМУ ЗВО

Фастівець А.В.

Полтавський інститут бізнесу заклад вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»

Системне дослідження навчальних дисциплін природничо-наукової підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії та ерго-терапії дає змогу виявити їх значну кількість, наявність частих повторів однотипної інформації і ситуаційних завдань, тобто, постає завдання взаємоузгодження змістового складника підготовки, модернізації природничо-наукової підготовки й оптимізації на основі структурного аналізу. Структурний аналіз розглядаємо як цілісне узагальнення сукупності різних явищ, об'єктів, галузей тощо, спрямоване на пізнання певного стану деякої спільної одиниці. У контексті природничо-наукової підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії та ерготерапії такому аналізу підлягають 18 навчальних дисциплін для визначення: хронології вивчення дисципліни в межах визначеного етапу професійної підготовки; дослідження спільного і відмінного в меті та завданнях цих дисциплін; узагальнення попередніх умов вивчення природничо-наукових дисциплін; визначення точок дотичності однакової або подібної інформації у вивченні природничо-наукових дисциплін; розробка системи центрів інтеграції змісту природничо-наукових дисциплін

у системі професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії й ерготерапії.

Початковий (теоретичний) етап охоплює 1 та 2 курси навчання майбутніх фахівців із фізичної терапії й ерготерапії і передбачає вивчення низки природничо-наукових дисциплін, серед яких «Біохімія», «Анатомія людини», «Фізіологія людини», «Вікова анатомія та фізіологія», «Фізіологія рухової активності», «Основи гігієни та екології», дисципліну самостійного вибору закладу освіти – «Біомеханіка», а також дисципліну вільного вибору здобувачів вищої освіти – «Загальна теорія здоров'я, діагностика і моніторинг стану здоров'я». Тобто початковому етапі майбутні фахівці загалом вивчають 8 природничо-наукових дисциплін, більшість з яких віднесено згідно навчального плану до нормативних циклу загальної підготовки.

Базовий (практико-орієнтований) етап підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії й ерготерапії охоплює третій і четвертий курси навчання та передбачає опанування таких нормативних природничо-наукових дисциплін: «Функціональна діагностика», «Психологія здоров'я і здорового способу життя», «Теорія оздоровчого харчування», «Психофізіологія», «Метрологічний контроль», «Біологічні аспекти фізичної терапії й ерготерапії». Тобто на базовому (практико-орієнтованому) етапі загалом вивчається шість природничо-наукових дисциплін, більшість з яких згідно з навчальним планом належать до вибіркового циклу професійно-практичної підготовки.

Підсумковий (професійно-адаптивний) етап професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії та ерготерапії охоплює 1 та 2 курси навчання на другому (магістерському) рівні і передбачає вивчення таких природничо-наукових дисциплін: «Сучасні медико-біологічні методи відновлення функціонального стану в фізичній культурі, спорті та реабілітації», «Інформаційно-комунікаційні технології в природничо-науковій підготовці», «Природничо-наукові основи здоров'язбереження». Загалом на підсумковому (професійно-адаптивному) етапі вивчається три природничо-наукові дисципліни, які відповідно до навчального плану належать до вибіркового циклу професійно-практичної підготовки.

Здійснений структурний аналіз комплексу програм природничо-наукової підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії та ерготерапії дозволив визначити такі тенденції: 1) постійна динаміка зменшення кількості навчальних дисциплін природничо-наукового циклу, скорочення об'ємів навчального навантаження, зміна наявного статусу більшості навчальних курсів на статус «дисципліни за вибором»; 2) чітка тенденція до збільшення кількості й обсягу професійно-практичних дисциплін підготовки фахівців із фізичної терапії та ерготерапії; 3) неперервне збільшення

кількості дисциплін інтегрованого змісту і характеру; 4) аналіз значної кількості навчальних планів та ОПП засвідчує, що зміст більшості навчальних дисциплін зорієнтований на фізичну культуру й спорт, що пов'язано із колишньою приналежністю спеціальності «Фізична реабілітація» до цієї галузі; 5) навчальні курси першого етапу професійної підготовки мають інтегрований характер; більшість із них є обов'язковими для вивчення і слугує теоретичним підґрунтям для здійснення професійно-практичної підготовки; 6) на другому етапі переважають дисципліни оздоровчої спрямованості інтегрованого характеру, а також дисципліни, спрямовані на діагностику та контроль відновлених функцій організму; 7) на завершальному етапі навчальні дисципліни спрямовані на розвиток креативності, пошукової активності здобувачів вищої освіти та їх наближення до практичної професійної діяльності.

Отже, здійснений нами структурний аналіз змісту природничо-наукової підготовки фахівця з фізичної терапії та ерготерапії дозволяє визначити специфіку вивчення навчальних дисциплін на початковому (теоретичному), базовому (практико-орієнтованому) і підсумковому (професійно-адаптивному) етапах цієї підготовки. Виокремлення базових дисциплін на кожному із зазначених етапів, а також визначення шляхів реалізації ідей та наукових підходів дозволило науково обґрунтувати механізм інтеграції природничо-наукових знань у підготовці фахівця з фізичної терапії й ерготерапії.

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ – ЗАСІБ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ ПОНЯТЬ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ

*Харламова О.О., Бородай Є.С., Лихолат Ю.В.
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара*

Сучасні освітні стандарти передбачають розвиток здатності учнів ставити цілі своєї діяльності, знаходити шляхи вирішення наявних проблемних ситуацій, обґрунтовувати свій вибір, а також вміти оцінювати досягнутий результат. Інтерактивні методи навчання дозволяють розвивати такі навички на уроках біології, формують інтерес до навчання. Інтерактивні методи – комунікативні та діалогічні методи активного навчання, пов'язані з опорою на групові взаємодії, співпрацю, спільну діяльність з вирішення навчальних проблем. Вони орієнтовані на навчання через діяльність, засновані на мисленні та уяві, передбачають взаємодію учнів не тільки з учителем, що дозволяє активізувати мислення учнів та стимулювати розвиток самостійності у пошуку рішень проблем, а й критично оцінювати інформацію. Вміння самостійно конструювати отриману інформацію дозволяє учням проявити свою